

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 31D/3/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 9621200060
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Michal Novotný
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2022:9621200060.1

Rozhodnutie

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v disciplinárnom senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Zdenky Reisenauerovej, sudcov Mgr. Michala Novotného (sudca spravodajca) a prof. JUDr. Juraja Vačoka, PhD., prísediacej sudkyne JUDr. Zuzany Čížovej a prísediaceho sudcu prof. JUDr. Tomáša Strémyho, PhD., v disciplinárnej veci disciplinárne obvineného: JUDr. G. L., sudca Okresného súdu R. B., pre disciplinárne previnenie podľa § 116 ods. 2 písm. g) zákona č. 385/2000 Z. z. v znení účinnom do 30. júna 2017, (navrhovateľ: predseda Okresného súdu R. B.), o odvolaní disciplinárne obvineného proti disciplinárnemu rozhodnutiu sp. zn. 2 Ds 4/2017 z 3. augusta 2018, na verejnom zasadnutí 3. mája 2022 takto

rozhodol:

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky podľa § 46 ods. 5 D. s. p. mení rozhodnutie bývalého disciplinárneho senátu sp. zn. 2 Ds 4/2017 z 3. augusta 2018 takto:

JUDr. G. L., nar. XX. G. XXXX, trvale bytom: W. XX, R., sudca Okresného súdu R. B., sa uznáva vinným, že

v konaní vedenom na Okresnom súde R. B. pod sp. zn. 8 C 74/1997, kde je zákonným sudcom, potom čo boli tri predchádzajúce rozsudky v tomto konaní Krajským súdom v R. ako odvolacím súdom zrušené ako nepreskúmateľné, nerešpektujúc právny názor odvolacieho súdu naposledy vyjadrený v uznesení č. k. 3 Co 34/2014-477 z 27. novembra 2014 na pojednávaní 27. marca 2015 vyhlásil rozsudok a tento 1. júna 2015 písomne vyhotovil s odôvodnením obsahujúcim identické formálne a obsahové vady, ktoré mu boli odvolacím súdom v predchádzajúcich troch zrušujúcich uzneseniach vytknuté, v dôsledku čoho bol tento rozsudok zrušený uznesením odvolacieho súdu č. k. 10 Co 332/2016-533 z 21. júna 2018 z rovnakých dôvodov,

teda

zavinene nesplnil povinnosť sudcu vyplývajúcu z § 226 O. s. p. účinného do 30. júna 2016 v spojení s § 30 ods. 4 zákona č. 385/2000 Z. z. v znení účinnom do 30. júna 2017, a toto porušenie malo za následok prieťah v súdnom konaní,

čím sa dopustil

závažného disciplinárneho previnenia podľa § 116 ods. 2 písm. g) zákona č. 385/2000 Z. z. v znení účinnom do 30. júna 2017.

Za to sa disciplinárne obvinenému

ukladá

podľa § 117 ods. 3 písm. b) a ods. 6 zákona č. 385/2000 Z. z. v účinnom znení disciplinárne opatrenie - zníženie funkčného platu o 50 % na obdobie štyroch mesiacov.

odôvodnenie:

I.

Napadnuté disciplinárne rozhodnutie

1. Napadnutým disciplinárnym rozhodnutím bývalý disciplinárny senát uznal disciplinárne obvineného vinným zo závažného disciplinárneho previnenia podľa § 116 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. b) a § 116 ods. 2 písm. g) zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich účinného do 30. júna 2017.

2. Rozhodol tak na skutkovom základe, že disciplinárne obvinený ako zákonný sudca Okresného súdu R. B. vo veci vedenej na Okresnom súde R. B. pod sp. zn. 8 C 74/1997 spôsobil zbytočné prietahy v konaní tým, že na pojednávaní konanom 27. marca 2015, potom ako tri predchádzajúce rozsudky v predmetnej právnej veci ním vyhlásené boli v odvolacích konaniach Krajským súdom v R. ako nepreskúmateľné zrušené z dôvodu nedodržania zásad odôvodnenia uvedených rozsudkov, opätovne v rozpore s § 226 O. s. p. (zákon č. 99/1963 Zb. účinný do 30. júna 2016) nerešpektoval právny názor odvolacieho súdu naposledy vyjadrený v uznesení Krajského súdu v R. č. k. 3 Co 34/2013-477 z 27. novembra 2014 a nesplnil povinnosti uložené mu daným rozhodnutím odvolacieho súdu, ale opätovne rozhodol v poradí štvrtým rozsudkom v predmetnej právnej veci, ktorý písomne vypracoval 1. júna 2015 opätovne tak, že písomné vyhotovenie rozsudku č. k. 8 C 74/1997-491 z 27. marca 2015 nespĺňalo náležitostí v zmysle § 157 ods. 2 O. s. p. a obsahovali identické formálne a obsahové vady, ktoré mu boli vytykané odvolacím súdom už v predchádzajúcich troch zrušujúcich uzneseniach, pričom uvedený rozsudok bol následne rovnako ako v predošlých troch prípadoch z daných dôvodov zrušený uznesením Krajského súdu v R. č. k. 10 Co 332/2016-533 z 21. júna 2018, teda zavineným konaním, ktorého škodlivosť je zvýšená vzhľadom na povahu porušených povinností a opakovanie, a zavineným konaním, ktoré má za následok prietahy v súdnom konaní, porušil povinnosti vyplývajúce mu z ustanovenia § 30 ods. 4 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich v znení neskorších predpisov a z § 226 O. s. p.

3. Za to mu disciplinárny senát podľa § 117 ods. 3 písm. b) cit. zákona uložil disciplinárne opatrenie - zníženie funkčného platu o 50 % na obdobie 4 mesiacov.

4. Disciplinárny senát sa v odôvodnení predovšetkým nestotožnil s námietkou disciplinárne obvineného, že skutok v disciplinárnom návrhu musel presne zodpovedať odôvodneniu nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktorý konštatoval zbytočné prietahy v konaní sp. zn. 8 C 74/1997. Takisto disciplinárny senát nepovažoval za aplikovateľné ustanovenie § 104 zákona č. 385/2000 Z. z., ktorým disciplinárne obvinený dôvodil. Disciplinárny návrh podľa disciplinárneho senátu dostatočne jasne vymedzil konanie, ktoré sa disciplinárne obvinenému kladie za vinu. Z vykonaných dôkazov ustálil, že vo veci 8 C 74/1997, ktorá sa týka nároku na ochranu osobnosti, disciplinárne obvinený vyhlásil prvý rozsudok 9. júla 2008, ktorým žalobu zamietol a ktorý vypracoval pod č. k. 8 C 74/1997-257; následne ho opravil uznesením č. k. 8 C 74/1997-304. Krajský súd v R. uznesením č. k. 3 Co 279/2009-315 tento rozsudok aj s opravným uznesením zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. V odôvodnení mu vytkol, že rozsudok neobsahuje náležitosti podľa § 157 ods. 2 O. s. p., a uložil mu, aby vo veci opätovne rozhodol po doplnení dokazovania v otázke rozsahu nemajetkovej ujmy žalobcu. Disciplinárne obvinený však žiadne dokazovanie nevykonal, ale na pojednávaní 30. marca 2012 znova rozhodol tak, že žalobe vyhovel. Písomné vyhotovenie tohto rozsudku (č. k. 8 C 74/1997-338) v zásade kopirovalo obsah prvého rozsudku a bolo len doplnené určitými polemikami. Tento rozsudok odvolací súd takisto zrušil uznesením č. k. 3 Co 569/2012-408 z 28. februára 2013, a to v zásade z rovnakých dôvodov ako predtým. Ani po vrátení veci disciplinárne obvinený nevykonal žiadne ďalšie dokazovanie a na pojednávaní 21. júna 2013 vyhlásil rozsudok, ktorým žalobu zamietol (písomné vyhotovenie č. k. 8 C 74/1997-452). Aj tento rozsudok krajský súd zrušil uznesením č. k. 3 Co 34/2014-477 z 27. novembra 2014. V ňom súdu prvého stupňa vytkol, že bez vykonania dokazovania rozhodol celkom inak než v predošlých rozsudkoch, a odôvodnenie ako celok nevyhovuje § 157 ods. 2 O. s. p., ktorého dodržanie pre ďalšie konanie osobitne zdôraznil. Po doručení tohto uznesenia účastníkom konania disciplinárne obvinený nariadil pojednávanie na 27. marca 2015, predvolal naň len právnych zástupcov účastníkov a bez akéhokoľvek dokazovania vyhlásil rozsudok. V jeho písomnom vyhotovení (č. k. 8 C 74/1997-491) je doslovne prepísaná žaloba, výpoveď svedkov a listinné dôkazy (vykonané ešte pred vyhlásením prvého rozsudku), odkazy na úvahy v predošlých (zrušených) rozsudkoch, nejasná úvaha o aktívnej legitímácii žalobcu a dva odkazy na iné právne úvahy obsiahnuté v predošlých rozsudkoch. V závere tohto rozsudku disciplinárne obvinený rozoberá pojem „arbitrárnosť“. Skutočné dôvody, prečo je žaloba nedôvodná, z neho nemožno zistiť. Rozsudok z 27. marca 2015 bol v konečnom dôsledku zrušený ďalším uznesením krajského súdu č. k. 10 C 332/2016-533 z 21. júna 2018, ktorý potvrdil opätovný rozpor odôvodnenia s § 157 ods. 2 O. s. p. Túto okolnosť disciplinárny senát zohľadnil doplnením skutkovej vety.

5. Z takto zisteného skutkového stavu disciplinárny senát uzavrel, že disciplinárne obvinený úmyselne konal neefektívne a neúčelne a spôsobil prietahy, čím porušil svoju povinnosť podľa § 30 ods. 4 zákona č. 385/2000 Z. z. Uložené disciplinárne opatrenie považoval za dostatočné s ohľadom na kritériá § 117 ods. 6 zákona č. 385/2000 Z. z. Súhrnné disciplinárne opatrenie (k disciplinárnym rozhodnutiam sp. zn. 2 Dso 8/2016 a 5 Ds 1/2016) neuložil, pretože disciplinárne opatrenie uložené rozhodnutím sp. zn. 5 Ds 1/2016 už bolo vykonané.

II.

Odvolanie a vyjadrenie k nemu

6. Včas podaným odvolaním sa disciplinárne obvinený domáha, aby bol spod návrhu oslobodený. Dôvody odvolania možno zhrnúť takto: 1. Disciplinárny návrh má byť obsahovo identický s odôvodnením nálezu ústavného súdu, ktorý konštatoval zbytočné prietahy v konaní sp. zn. 8 C 74/1997. Návrh navrhovateľa však nie je identický, lebo ústavný súd nevytkol, že by disciplinárne obvinený nerešpektoval právny názor odvolacieho súdu, a navrhovateľ sám si nemohol urobiť takýto úsudok. Disciplinárny senát tak nemohol posudzovať niečo, čo nebolo v náleze ústavného súdu, a preto disciplinárne obvinený žiadal svoje oslobodenie. 2. Rozhodnutia odvolacieho súdu ani nález ústavného súdu nerozpisujú, v čom spočíva nepreskúmatelnosť, a nie je prípustné to do návrhu vkladať. 3. Ustanovenie § 104 zákona č. 385/2000 Z. z. určuje nevyhnutný postup - najskôr musí byť vydaný nález ústavného súdu, potom musí štát uhradiť náhradu škody, potom sa musí vydať disciplinárne rozhodnutie proti sudcovi a potom môže nastúpiť regres. Len ak je dodržaný tento postup, možno proti sudcovi podať disciplinárny návrh. 4. Pre disciplinárne konanie tak nie sú podstatné prvé tri rozsudky súdu prvého stupňa, ani uznesenia odvolacieho súdu, ktoré ich zrušili. Pri (v poradí) prvom a druhom zrušujúcom uznesení navyše treba skúmať premĺčanie. Rovnako nie je podstatné ani štvrté uznesenie odvolacieho súdu z 21. júna 2018, lebo bolo vydané po podaní disciplinárneho návrhu. 5. Predseda súdu mal počkať na toto posledné zrušujúce uznesenie odvolacieho súdu a mal z neho vychádzať. Nesmel si posúdiť sám, či je posledný rozsudok z 27. marca 2015 identický ako predchádzajúce. 6. Predseda súd nevymedzil jasne, či vytýkané konanie považuje za úmyselné alebo nedbanlivostné. 7. Navrhovateľ s disciplinárnym rozhodnutím súhlasil.

III.

Posúdenie veci odvolacím súdom

8. Predmetom konania je odvolanie, ktoré podal disciplinárne obvinený proti rozhodnutiu disciplinárneho senátu v disciplinárnom konaní proti sudcovi, ktoré sa viedlo podľa zákona č. 385/2000 Z. z. v znení účinnom do 30. novembra 2021. Podľa § 46 ods. 5 zákona č. 432/2021 Z. z. o disciplinárnom poriadku Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky (disciplinárny súdny poriadok) platí, že ak bolo v disciplinárnom konaní proti sudcovi do 30. novembra 2021 proti disciplinárnemu rozhodnutiu doterajšieho disciplinárneho orgánu podané odvolanie, o odvolaní rozhodne disciplinárny senát najvyššieho správneho súdu podľa Disciplinárneho súdneho poriadku. Vychádzajúc z citovaného ustanovenia najvyšší správny súd v disciplinárnom senáte (§ 3 D. s. p.) na verejnom zasadnutí (§ 326 ods. 1 Tr. por. v spojení s § 4 D. s. p.) preskúmal správnosť a odôvodnenosť všetkých výrokov napadnutého rozhodnutia, ako aj správnosť postupu, ktorý mu predchádzal (§ 317 ods. 1 Tr. por. v spojení s § 4 D. s. p.).

9. Disciplinárne obvinený sa na verejné zasadnutie nedostavil. Zásielka s upovedomením o verejnom zasadnutí mu bolo doručované na adresu, ktorú udal na tento účel v podaní zo 14. marca 2022 (č. I. 46). Po neúspešnom opakovanom pokuse o doručenie bola táto zásielka 21. marca 2022 uložená na pošte (obálka k č. I. 61 p. v.). Účinky doručenia tejto zásielky nastali podľa § 66 ods. 3 Trestného poriadku tretím pracovným dňom od uloženia, teda 24. marcom 2022, čo je viac než päť pracovných dní pred termínom verejného zasadnutia, ako vyžaduje § 292 ods. 4 v spojení s § 326 ods. 1 Trestného poriadku, všetko v spojení s § 4 D. s. p. V upovedomení bol disciplinárne obvinený odkazom na predošlé poučenia riadne poučený, že ak sa nedostaví, verejné zasadnutie možno konať v jeho neprítomnosti podľa § 293 ods. 5 Tr. por. Disciplinárne obvinený síce v emailovom podaní z 2. mája 2022 (č. I. 62) svoju neprítomnosť ospravedlnil, neuviedol však žiadne zmysluplné dôvody tejto neprítomnosti. Preto najvyšší správny súd nepovažoval jeho ospravedlnenie za hodnoverné, takže nezistil dôvod na odročenie verejného zasadnutia v zmysle § 293 ods. 8 Tr. por.

10. Po preskúmaní napadnutého rozhodnutia dospel najvyšší správny súd k záveru, že bývalý disciplinárny senát vykonal dostatočné dokazovanie, ktoré dostatočne preukazuje, že skutok, ktorý je predmetom disciplinárneho konania, sa stal a že ho spáchal disciplinárne obvinený. Bývalý disciplinárny senát správne poukázal na príslušné časti pripojeného spisu Okresného súdu R. B. sp. zn. 8 C 74/1997, z ktorého vyplýva obsah jednotlivých rozsudkov, ktoré disciplinárne obvinený vyhlásil a následne písomne vyhotovil, a jednotlivých zrušujúcich uznesení odvolacieho súdu, ako aj postup disciplinárne obvineného v konaní po každom zrušení jeho rozsudku a vrátení veci. Obsahom tohto spisu je dostatočne preukázané aj to, že disciplinárne obvinený 27. marca 2015 vyhlásil rozsudok bez toho, aby akokoľvek doplnil dokazovanie, a 1. júna 2015 vypracoval písomné vyhotovenie, ktoré je v podstate totožné ako predošlý rozsudok, ktorý bol zrušený uznesením odvolacieho súdu č. k. 3 Co 34/2013-477. Na jeho záver disciplinárne obvinený len osobitne vysvetlil „štruktúru odôvodnenia“, najmä to, prečo odkazoval na časti odôvodnenia predošlých zrušujúcich rozsudkov. Okrem toho pripojil diskusiu o tom, kedy je rozsudok arbitrárny, a zdôraznil, že časti odôvodnení skorších rozsudkov citoval v tomto rozsudku práve preto, aby nebol arbitrárny.

11. Podľa § 226 O. s. p., účinného v čase vyhlásenia uvedeného rozsudku, bol súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu. Podľa judikatúry sú požiadavky na reflektovanie právneho názoru vyššieho súdu zaujaté v tej istej právnej veci a vyjadrené v jeho zrušujúcom rozhodnutí pri následnom rozhodovaní nižšieho súdu výrazne prísnejšie, než v prípade precedenčnej (judikátornej) záväznosti. Pre konanie po zrušení rozhodnutia vyšším súdom platí bezvýnimočne zásada viazanosti a podriadenosti nižšieho súdu právnym názorom vysloveným vyšším súdom. Kasačná (inštančná) záväznosť môže byť reflektovaná len bezpodmienečným rešpektovaním rozhodnutia vyššieho súdu. V konaní nasledujúcom po zrušujúcom rozhodnutí vyššieho súdu nemá nižší súd žiadny priestor pre úvahy, či bude alebo nebude rešpektovať právny názor vyššieho súdu. Viazanosť súdu nižšieho stupňa právnym názorom súdu vyššieho stupňa je zároveň vykonaním ústavného princípu práva na súdnu ochranu a spravodlivý proces, ktorého je integrálnou súčasťou. Nerešpektovanie právneho názoru vyššieho súdu vyjadreného v zrušujúcom rozhodnutí je preto porušením tak Občianskeho súdneho poriadku (účinného do 30. júna 2016), ako aj základného práva účastníka konania na súdnu a inú právnu ochranu. Pokiaľ je v rozpore s princípom právnej istoty, právom na spravodlivé súdne konanie a tiež právom na prejednanie veci v primeranej lehote postup súdu, ktorý nerešpektuje precedenčnú záväznosť niektorého rozhodnutia vyššieho súdu, o to viac a na oveľa vyššom stupni závažnosti ide o zásah do tohto princípu a týchto práv v prípade nerešpektovania kasačnej (inštančnej) záväznosti rozhodnutia súdu vyššieho stupňa (porov. uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 12/2016, judikát R 76/2016).

12. Z písomného vyhotovenia rozsudku z 27. marca 2015, ako je opísané v napadnutom disciplinárnom rozhodnutí, je celkom zrejmé, že disciplinárne obvinený ho celkom vedome formuloval rovnako ako predošlý rozsudok, teda s odmietnutím akéhokoľvek doplnenia dokazovania a so všetkými formálnymi a obsahovými vadami, ktoré krajský súd vytkol v uznesení č. k. 3 Co 34/2013-477. Pripojená polemika o tom, kedy je rozhodnutie arbitrárne, a výslovné zdôraznenie disciplinárne obvineného, že opakuje jednotlivé časti skorších rozsudkov, aby tento rozsudok nebol arbitrárny, svedčia o tom, že disciplinárne obvinený postupoval pri vyhotovení rozsudku z 27. marca 2015 vedome a chcene tak, ako postupoval. Inak povedané, disciplinárne obvinený chcel postupovať práve tak, že rozsudok vyhlásil bez akéhokoľvek doplnenia dokazovania a do jeho písomného vyhotovenia v podstate prevzal písomné vyhotovenie odôvodnenia predošlého rozsudku, hoci vedel, že krajský súd predošlý rozsudok označil za arbitrárny. Disciplinárne obvinený bol tak uzrozumený, že svojím postupom môže porušiť kasačnú záväznosť zrušujúceho rozhodnutia, ktorá plynie z § 226 O. s. p. Na základe toho možno uzavrieť, že disciplinárne obvinený konal minimálne v nepriamom úmysle podľa § 15 písm. b) Trestného zákona v spojení s § 150 zákona č. 385/2000 Z. z. v znení účinnom k 27. marcu 2015.

13. Najvyšší správny súd sa nestotožňuje s námietkami disciplinárne obvineného, ktoré sa týkajú tohto skutku. Predovšetkým, podľa § 120 ods. 6 zákona č. 385/2000 Z. z. v znení účinnom v čase podania disciplinárneho návrhu platilo, že opis skutku, pre ktorý sa navrhuje začatie disciplinárneho konania, musí s ohľadom na konkrétne okolnosti obsahovať uvedenie miesta, času, spôsobu jeho spáchania, spôsobeného následku, prípadne uvedenie iných skutočností, a to tak, aby skutok bol dostatočne konkretizovaný a nemohol byť zamienený s iným skutkom. Nevyplýva z neho to, čo tvrdí disciplinárne obvinený, teda že by opis takého skutku musel presne kopírovať odôvodnenie nálezu ústavného súdu, ktorým zistil zbytočné prietahy v konaní sp. zn. 8 C 74/1997. Rovnako v ňom nemuseli byť presne uvedené tie časti odôvodnenia odvolacieho súdu, v ktorých bol opísaný nerešpektovaný právny názor. Podstatné je, aby formulácia skutku umožňovala dostatočne presne a nezameniteľne ohraničiť dej, ktorým disciplinárne obvinený spáchal disciplinárne previnenie, ktoré sa mu vytýka. To, čo bolo uvedené v predošlých odsekoch, jasne vysvetľuje, že disciplinárne obvinený jednak vyhlásil rozsudok 27. marca 2015 bez vykonania akéhokoľvek dokazovania, jednak do odôvodnenia písomného vyhotovenia rozsudku v podstate prevzal odôvodnenie rozsudku z 21. júna 2013, ktorý bol označený za arbitrárny a nepreskúmateľný. Preto pri opise skutku celkom postačuje konštatovanie, že k nemu došlo vyhlásením a písomným vyhotovením rozsudku z 27. marca 2015, čo z disciplinárneho návrhu jasne vyplývalo. Navrhovateľovi nemožno vytknúť ani to, že v záverečnom návrhu pred bývalým disciplinárnym senátom ponechal na ňom, aby posúdil mieru zavinenia disciplinárne obvineného. Tým totiž nevyjadril nič iné, než čo bolo beztak úlohou disciplinárneho senátu pri posudzovaní disciplinárnej zodpovednosti.

14. Nie je dôvodná ani námietka disciplinárne obvineného, že navrhovateľ a disciplinárny senát mohli pri posudzovaní, či rozhodnutie je alebo nie je arbitrárne, vychádzať len z následného rozhodnutia príslušného odvolacieho súdu, a pri posudzovaní, či vznikli prietahy, len z nálezu ústavného súdu. Podľa § 7 ods. 1 Trestného poriadku totiž platilo, že súd posudzuje samostatne predbežné otázky, ktoré sa v konaní vyskytnú; ak je o takej otázke právoplatné rozhodnutie súdu, ústavného súdu, Súdneho dvora Európskej únie alebo iného štátneho orgánu, súdy sú takým rozhodnutím viazané, ak nejde o posúdenie viny obvineného. Citované ustanovenie sa podľa § 150 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z. v znení

účinnom v čase vydania tu napadnutého disciplinárneho rozhodnutia použilo aj na disciplinárne konanie. V dôsledku toho si bývalý disciplinárny senát mohol sám posúdiť otázku správnosti rozhodnutia súdu a postupu disciplinárne obvineného pri jeho vydávaní (porov. v tomto zmysle nález ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 350/2020). Účelom disciplinárneho konania je totiž záujem štátu na riadnom výkone justície, zatiaľ čo účelom ústavnej sťažnosti (resp. všeobecne opravných prostriedkov) je ochrana individuálnej (ľudskoprávnej) pozície jednotlivca. Preto napríklad podmienkou trestnoprávneho odsúdenia za krádež nie je a nemôže byť úspech v reivindikačnom spore. K disciplinárnemu súdeniu tak nie je potrebné zrušenie rozhodnutia ani z hľadiska zákona (§ 7 ods. 1 Trestného poriadku), ani z hľadiska vzťahu právnych odvetví, totiž civilného procesu, resp. nadväzujúcej ústavnej sťažnosti na jednej strane a disciplinárneho procesu na strane druhej.

15. Konečne najvyšší správny súd nepovažuje za dôvodné ani odkazy disciplinárne obvineného na ustanovenie § 104 zákona č. 385/2000 Z. z. Podľa tohto ustanovenia platí, že za škodu spôsobenú rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom súdu zodpovedá štát (podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu pri výkone verejnej moci v znení neskorších predpisov). Ak štát uhradí náhradu škody na základe rozhodnutia ústavného súdu, ktoré sa týka rozhodovacej činnosti sudcu a ktorým ústavný súd vyslovil porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, a zavinenie sudcu bolo právoplatne zistené v disciplinárnom konaní, požaduje od sudcu regresnú náhradu alebo jej časť. Citované ustanovenie tak upravuje podmienky, za ktorých možno od sudcu požadovať regresnú náhradu za náhradu škody, ktorú štát zaplatil v dôsledku rozhodnutia alebo úradného postupu sudcu. To zreteľne vyplýva už z použitej vetnej štruktúry, ktorá začína spojkou „ak“, následne vymenúva podmienky, ktoré musia byť splnené (hypotéza právnej normy), a potom normuje následok, ktorý pri splnení tejto podmienky nastane (dispozícia - právo štátu na regres voči sudcovi). Jednotlivé predpoklady v hypotéze však nie sú vzájomne podmienené, takže z tejto normy nemožno vyvodiť, že by predpokladom disciplinárneho odsúdenia sudcu bolo, že štát na základe rozhodnutia ústavného súdu nahradil škodu. Skutkové podstaty disciplinárnych previnení sú formulované v § 116 zákona č. 385/2000 Z. z. a nevyplývajú z nich žiadna takáto všeobecná požiadavka.

16. Na základe uvedeného tak najvyšší správny súd (rovnako ako bývalý disciplinárny senát) dospel k záveru, že vytýkaný skutok sa stal, spáchal ho disciplinárne obvinený a predstavoval porušenie povinnosti, ktorá ho zaťažovala podľa § 226 O. s. p. Ako správne uviedol aj disciplinárny senát, dôsledkom tohto porušenia bolo následné opätovné zrušenie rozsudku z 27. marca 2015 uznesením krajského súdu č. k. 10 Co 332/2016-533 z 21. júna 2018, teda po viac než troch rokoch bez toho, aby to akokoľvek prispelo k meritórnemu vyriešeniu samotnej veci. Toto zavinené porušenie povinnosti disciplinárne obvineným tak malo za následok prieťahy v súdnom konaní, čo rovnako správne uzavrel disciplinárny senát. Disciplinárne obvinený nedôvodne namieta, že disciplinárny senát doplnil skutkovú vetu svojho rozhodnutia o túto okolnosť (zrušenie rozsudku z 27. marca 2015 odvolacím súdom). Také doplnenie nie je žiadnym pochybením, pretože tým zostáva zachovaná jednota skutku, o ktorom sa v disciplinárnom konaní rozhodovalo (§ 278 ods. 1 Tr. por. v spojení s § 150 zákona č. 385/2000 Z. z.). Navyše, k záveru o tom, že rozsudok z 27. marca 2015 predstavoval porušenie § 226 O. s. p., disciplinárny senát dospel na základe vlastného uváženia vykonaných dôkazov, nie len na základe záverov zrušujúceho uznesenia odvolacieho súdu. Disciplinárnemu senátu však možno vytknúť čiastočne nesprávne právne posúdenie takto zisteného skutku, ktorý považoval jednak za závažné disciplinárne previnenie podľa § 116 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. b) zákona č. 385/2000 Z. z., ale aj za závažné disciplinárne previnenie podľa § 116 ods. 2 písm. g) cit. zák. v znení účinnom do 30. júna 2017.

17. Podľa § 116 ods. 1 písm. a) zákona č. 385/2000 Z. z. v znení účinnom do 30. júna 2017, teda v čase vytýkaného skutku (porov. § 2 ods. 1 Trestného zákona v spojení s § 150 ods. 2 cit. zákona), bolo disciplinárnym previnením zavinené nespĺnenie alebo porušenie povinností sudcu. Závažným disciplinárnym previnením bolo podľa § 116 ods. 2 písm. b) cit. zák. konanie uvedené v odseku 1 [vrátane písmena a)], ak vzhľadom na povahu porušenej povinnosti, spôsob konania, mieru zavinenia, opakovanie alebo iné prirážajúce okolnosti je jeho škodlivosť zvýšená. Podľa § 116 ods. 2 písm. g) cit. zák. bolo však závažným disciplinárnym previnením ak zavinené konanie sudcu, ktoré malo za následok prieťahy v súdnom konaní. Zákonná konštrukcia týchto skutkových podstát napovedá, že § 116 ods. 2 písm. b) cit. zák. je kvalifikovanou skutkovou podstatou k § 116 ods. 1 písm. a) cit. zák. Týmto závažným disciplinárnym previnením je v zásade akékoľvek nespĺnenie alebo porušenie povinnosti sudcu, ak k nemu pristúpia určité kvalifikačné kritériá. Naproti tomu § 116 ods. 2 písm. g) cit. zák. [s účinnosťou od 1. júla 2017 ide o písmeno f)] ustanovuje samostatnú (základnú) skutkovú podstatu závažného disciplinárneho previnenia, ktorá je vymedzená užšie (konanie s určitým konkrétnym následkom).

18. Podľa už citovaného § 150 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z. v znení účinnom do 30. júna 2017 sa na disciplinárnu zodpovednosť primerane vzťahovali ustanovenia prvej časti Trestného zákona.

Podľa § 38 ods. 1 Trestného zákona potom platilo, že na okolnosť, ktorá je zákonným znakom trestného činu (t. j. disciplinárneho previnenia), nemožno prihliadnuť ako na (okrem iného) okolnosť, ktorá podmieňuje použitie vyššej trestnej sadzby. Podľa judikatúry treba toto ustanovenie vykladať tak, že prikazuje prednostnú kvalifikáciu určitej okolnosti ako zákonného znaku trestného činu, resp. znaku základnej skutkovej podstaty, nie ako okolnosti, ktorá pristúpi k základnej skutkovej podstate, aby vytvorila kvalifikovanú skutkovú podstatu (porov. v tomto zmysle stanoviská trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu sp. zn. Tpj 78/2011, judikát R 116/2012, a sp. zn. Tpj 31/2018, judikát R 59/2018). Uvedené závery sú použiteľné aj pre disciplinárnu zodpovednosť sudcov a na ich základe možno riešiť konkurenciu skutkových podstát podľa § 116 ods. 2 písm. b) a g) zákona č. 385/2000 Z. z. Ak sú následkom zavineného konania sudcu prietahy v súdnom konaní, je tým naplnený zákonný znak (v tomto smere základnej) skutkovej podstaty závažného disciplinárneho previnenia podľa § 116 ods. 2 písm. g) cit. zák. Táto kvalifikácia má potom prednosť pred kvalifikáciou takého konania ako závažného disciplinárneho previnenia na základe § 116 ods. 2 písm. b) cit. zák., pri ktorom by následok v podobe prietahov bol len okolnosťou, ktorá vytvára kvalifikovanú skutkovú podstatu k § 116 ods. 1 písm. a) cit. zák. Z uvedených dôvodov najvyšší správny súd zmenil právnu kvalifikáciu skutku disciplinárne obvineného z disciplinárneho previnenia § 116 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. b) v súbehu s § 116 ods. 2 písm. g) zákona č. 385/2000 Z. z. v znení účinnom do 30. júna 2017 na samostatné disciplinárne previnenie podľa § 116 ods. 2 písm. g) cit. zák.

19. Zodpovednosť disciplinárne obvineného nezanikla ani v dôsledku premlčania týchto skutkov. Podľa § 118 ods. 1 zákona č. 385/2000 Z. z. v znení účinnom do 30. júna 2017 zodpovednosť sudcu za disciplinárne previnenie zaniká uplynutím premlčacej doby uvedenej v § 120 ods. 7 cit. zák. Podľa tohto ustanovenia, ak ide o disciplinárne previnenie, ktorého sa sudca dopustil zavineným konaním, ktoré má za následok prietahy v súdnom konaní, bolo možné disciplinárny návrh podať najviac do štyroch rokov odo dňa spáchania disciplinárneho previnenia. Podľa § 118 ods. 2 písm. a) cit. zák. sa premlčanie prerušovalo podaním disciplinárneho návrhu za disciplinárne previnenie, o ktorého premlčanie ide, a po ňom nasledujúcimi úkonmi disciplinárneho súdu smerujúcimi k ukončeniu disciplinárneho konania. Podľa § 118 ods. 3 cit. zák. prerušením premlčania začína plynúť nová premlčacia doba. Predmetom disciplinárneho návrhu a konania je skutok, ktorý je ohraničený 27. marcom 2015 (vyhlásenie rozsudku) a 1. júnom 2015 (písomné vyhotovenie rozsudku) a ktorý bol kvalifikovaný ako závažné disciplinárne previnenie podľa § 116 ods. 2 písm. g) cit. zák., v dôsledku čoho bola podľa § 120 ods. 7 cit. zák. premlčacia doba štyri roky a uplynula by 1. júna 2019. Podaním disciplinárneho návrhu 4. októbra 2017 sa premlčanie prerušilo a začala plynúť nová premlčacia doba do 4. októbra 2021. Následne sa prerušilo všetkými ďalšími úkonmi smerujúcimi k ukončeniu konania. Takým úkonom je aj vydanie disciplinárneho rozhodnutia, ku ktorému došlo 3. augusta 2018 a od tohto dňa začala plynúť ďalšia premlčacia doba, ktorá by uplynula až 3. augusta 2022.

20. Dátumy vydania skorších zrušujúcich uznesení odvolacieho súdu, na ktoré poukazoval disciplinárne obvinený v odvolaní, tak pre plynutie premlčacích dôb nemajú vôbec žiaden vplyv. Rovnako nemá na postavenie disciplinárne obvineného vplyv ani vyššie opísané pochybenie v právnej kvalifikácii skutku. V jednom aj druhom prípade ide totiž o závažné disciplinárne previnenie, za ktoré možno uložiť sankcie podľa § 117 ods. 3 cit. zák. Bývalému disciplinárnemu senátu však možno vytknúť, že v napadnutom rozhodnutí nepoužil § 42 Trestného zákona, ktoré boli podľa § 150 zákona č. 385/2000 Z. z. použiteľné aj pri ukladaní disciplinárnych opatrení. Z uvedeného ustanovenia pre disciplinárne konanie vyplýva, že disciplinárny senát mal uložiť súhrnné disciplinárne opatrenie podľa zásad pre uloženie úhrnného trestu (§ 41 ods. 1 Tr. zák.), ak odsudzoval za disciplinárne previnenie, ktoré disciplinárne obvinený spáchal skôr, ako bolo disciplinárnym senátom prvého stupňa vyhlásené rozhodnutie za iné jeho disciplinárne previnenie; v takom prípade mal disciplinárny senát zároveň zrušiť výroky o disciplinárnym opatreniach uložených skorším rozhodnutím (§ 42 ods. 1 a 2 Tr. zák.). Skutok disciplinárne obvineného bol spáchaný 27. marca a 1. júna 2015, teda skôr než boli vyhlásené disciplinárne rozhodnutia vo veciach 4 D 2/2016 (19. septembra 2016), 5 Ds 1/2016 (26. júna 2017, ktoré samo ukladalo súhrnný trest k skoršiemu disciplinárnemu previneniu) a 4 Ds 5/2016 (14. septembra 2017). Disciplinárny senát vo svojom rozhodnutí uložil samostatné disciplinárne opatrenie, čo odôvodnil tým, že v čase jeho rozhodnutia už bolo vykonané disciplinárne opatrenie, ktoré sa uložilo rozhodnutím sp. zn. 5 Ds 1/2016 za závažné disciplinárne previnenie.

21. Podľa § 42 ods. 3 Tr. zák. sa však ustanovenia o súhrnnom treste nepoužijú, len ak skoršie odsúdenie je takej povahy, že sa na obvineného hľadí, ako keby nebol odsúdený. Podľa § 93 ods. 1 Tr. zák. tieto účinky nastávajú okrem iného zahladením odsúdenia, ktoré bolo pre disciplinárnu zodpovednosť upravené v § 134 zákona č. 385/2000 Z. z. v znení účinnom do 30. júna 2017. Podľa odseku 2 cit. paragrafu k zahladeniu disciplinárneho postihu za závažné disciplinárne previnenie dochádzalo po

uplynutí troch rokov od vykonania disciplinárneho opatrenia, a nie už jeho vykonaním. Z úradného záznamu účtárne Okresného súdu R. B., ktorým najvyšší správny súd doplnil dokazovanie na verejnom zasadnutí, pritom vyplýva, že disciplinárne opatrenie uložené v rozhodnutí sp. zn. 5 Ds 1/2016 bolo vykonané v plate za mesiac február 2018, teda k 28. februáru 2018. Podľa uvedeného § 134 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z. tak tento disciplinárny postih v čase vyhlásenia tu napadnutého disciplinárneho opatrenia (3. augusta 2018) nebol zahladený, pretože neuplynuli tri roky od jeho vykonania. V dôsledku toho nebola splnená podmienka § 42 ods. 3 Tr. zák. na to, aby sa nepoužili ustanovenia o súhrnnom disciplinárnom opatrení. V čase rozhodovania najvyššieho správneho súdu sú však už všetky uvedené disciplinárne opatrenia zahladené, v dôsledku čoho už nie je dôvod meniť napadnuté rozhodnutie a ukladať súhrnné disciplinárne opatrenie.

22. Podľa § 117 ods. 3 písm. b) zákona č. 385/2000 Z. z. v znení účinnom do 30. júna 2017 bolo možné za závažné disciplinárne opatrenie možné uložiť zníženie funkčného platu na 50 až 70 % na obdobie troch mesiacov až jedného roka. Podľa § 117 ods. 6 cit. zák. pri ukladaní disciplinárnych opatrení mal disciplinárny senát prihliadať najmä na rozsah a povahu porušenej povinnosti, spôsob konania, následok a mieru zavinenia. Bývalý disciplinárny senát v napadnutom rozhodnutí dostatočne jasne odôvodnil, že pri disciplinárneho opatrenia prihliadol na okolnosti, za ktorých mu boli uložené disciplinárne opatrenia v rozhodnutiach sp. zn. 4 Ds 2/2016, 4 Ds 5/2014, 5 Ds 1/2017, 5 Ds 1/2016, 2 Ds 4/2016 a 1 Ds 5/2017, ako aj na stav oddelenia disciplinárne obvineného. Najvyšší správny súd sa aj po prieskume tohto výroku z úradnej povinnosti (§ 317 ods. 2 Tr. por.) považuje uložené disciplinárne opatrenie za primerané.

IV.

Záver

23. Zo všetkých uvedených dôvodov tak najvyšší správny súd dospel k záveru, že napadnuté disciplinárne rozhodnutie obsahuje len chybu vo výroku o vine, ktorá spočíva v čiastočne nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku [§ 321 ods. 1 písm. b) Tr. por. v spojení s § 4 D. s. p.]. Preto napadnuté disciplinárne rozhodnutie podľa § 46 ods. 5 D. s. p. zmenil a nanovo rozhodol o otázke viny disciplinárne obvineného a uloženom disciplinárnom opatrení. Pritom zostručnil skutkovú vetu disciplinárneho previnenia tak, aby viac zvýrazňovala to konanie, ktoré tvorí podstatu disciplinárneho previnenia.

24. Toto rozhodnutie bolo vo všetkých výrokoch prijaté pomerom hlasov 5 : 0 (jednomyseľne).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.